

وحيانیت و عقلانیت عرفان

از دیدگاه امام خمینی رحمته الله

به ضمیمه چند مقاله دیگر
در حوزه فلسفه، عرفان و کلام جدید

آیت الله احمد بهشتی

www.ketab.ir

دفتر نشر
کتاب

بهشتی، احمد، ۱۳۱۴ -

و حیانت و عقلانیت عرفان از دیدگاه امام خمینی علیه السلام: به ضمیمه چند مقاله دیگر در حوزه فلسفه، عرفان و کلام جدید / احمد بهشتی - قم: مؤسسه بوستان کتاب، ۱۳۸۴.
۵۸۳ ص. - (مؤسسه بوستان کتاب؛ ۱۳۵۰، کتاب‌های آیت‌الله احمد بهشتی؛ ۸) (کلام و عقاید؛ ۱۲۷، کلام جدید؛ ۲۲)
ISBN 978-964-371-992-0

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فی‌با:

کتاب‌نامه: ص. [۵۲۵] - ۵۳۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.

نمایه.

چاپ دوم: ۱۴۰۲.

۱. اسلام - مقاله‌ها و خطابه‌ها. ۲. عرفان - مقاله‌ها و خطابه‌ها. ۳. کلام - مقاله‌ها و خطابه‌ها. ۴. فلسفه اسلامی - مقاله‌ها و خطابه‌ها. ۵. خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸ - نظریه درباره عرفان - مقاله‌های و خطابه‌ها. الف. مؤسسه بوستان کتاب. ب. عنوان.

۲۹۷/۰۸

BP ۱۰/۵/۳

۱۴۰۲

کتاب‌های آیت‌الله احمد بهشتی

www.ketab.ir

■ موضوع: کلام جدید؛ ۲۲ (کلام و عقاید؛ ۱۲۷)

■ گروه مخاطب: تخصصی (طلاب، دانشجویان، پژوهشگران و اساتید حوزه و دانشگاه)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۱۳۵۰

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۸۴۳۱

دانشگاه

بوستان کتاب

وحیائیت و عقلانیت عرفان از دیدگاه امام خمینی

به هئیمه چند مقاله دیگر در حوزه فلسفه، عرفان و کلام جدید

• نویسنده: آیت الله احمد بهشتی

• ناشر: مؤسسه بوستان کتاب

• لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

• نوبت چاپ: دوم / ۱۴۰۲ • شمارگان: ۱۵۰۰ • بها: وبسایت رسمی مؤسسه بوستان کتاب

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

♦ دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، معلم ۱۴، پلاک ۱۷، کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۶۵۹، تلفن: ۰۲۵۳۱۱۵۲۶۲۲

تلفن های بخش: ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۲۰ و ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۴۱

♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا، تلفن ۰۲۵۳۱۱۵۱۲۵ و ۰۲۵۳۱۱۵۱۱۸۷

♦ فروشگاه تهران: خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۰۲۱۶۹۹۶۹۸۷۷۸

♦ فروشگاه اصفهان: خیابان حافظ، چهارراه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۰۳۱۳۲۲۲۰۳۷۰

♦ فروشگاه مشهد: چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۰۵۱۳۲۲۳۳۶۷۲

♦ فروشگاه رنگین کمان (کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، تلفن: ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۷۳

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.ir

پایگاه اینترنتی فروش کتاب: www.bustaneketab.ir

با قدردانی از همکاری که در تولید این اثر نقش داشته اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب و سرویراستار: ابوالفضل طریقه دار • ویراستار: محمد تقویان
- حروفنگار: فهیمه مولوی • اصلاحات حروفنگاری و صفحه آرایی: احمد مؤتمنی و احمد اخلی
- نمونه خوانی: حسن سادین، سیدمحسن طاهری، روح الله ماندگاری، محمدعلی حسینی، سیدحسین حسینی، سجاد بیگی و میرحجی میرفتحی زاده
- کنترل نمونه خوانی: محمدجواد مصطفوی • کنترل فنی صفحه آرایی: سیدرضا موسوی منش • طراح جلد: باسم الرسام
- اداره آماده سازی: حمیدرضا تیموری • اداره چاپخانه: محمد فرامرزی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی

رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

پیش‌گفتار ۱۵

بخش اول: رابطه عقل و قلب و وحی

وحيانيت و عقلانيت عرفان از دیدگاه امام خمینی * ۲۱

عقلانيت عرفان ۲۱

وحيانيت عرفان ۲۷

محدوديت انسان ۳۰

ظاهر و باطن قرآن ۳۳

۱. قرآن ۳۳

۲. سنت ۴۵

الف) استعمال واژگان ۴۵

ب) محدوديت فهم بشر عادی ۴۶

ج) طراوت و تازگی هميشگی ۴۷

د) درجات و مراتب ظهر و بطن ۴۸

ه) تفسير عرفانی ۴۸

نقد تفاسير عرفانی ۵۲

نمونه‌هایی از نقدهای تفسیری امام خمینی ۵۳

- ۷۸ مرز میان عرفان شیعی و غیر شیعی
- ۸۹ لغزش ابن عربی در مورد داستان قرآنی ابراهیم خلیل
- ۹۸ اعتبار عقل و عرفان در پرتو وحی
- ۱۰۵ اشعاری از شیخ بهائی
- ۱۰۶ استخراج چند نکته
- ۱۱۲ کلام فلسفی و کلام جدلی
- ۱۱۶ معتزله و گرایش به استدلال فلسفی
- ۱۱۸ اشاعره و گرایش به فلسفه
- ۱۲۰ شیعه و گرایش به فلسفه
- ۱۲۳ نگاهی به آیات برهان و حجّت
- ۱۲۵ بحثی کوتاه درباره جدل

بخش دوم: در حوزه قرآن

- ۱۳۱ بررسی زبان قرآن در آیات متشابه
- ۱۳۱ چکیده
- ۱۳۱ ۱. مقدمه
- ۱۳۴ ۲. آیات متشابه
- ۱۳۶ ۳. تأویل چیست؟
- ۱۳۷ ۴. تأویل متشابهات
- ۱۳۷ ۵. دیدگاه‌های متکلمان درباره متشابهات
- ۱۳۷ الف) دیدگاه حنبله و مجسمه
- ۱۳۸ ب) دیدگاه اشاعره
- ۱۴۰ ج) دیدگاه فائلان به تفصیل
- ۱۴۱ د) دیدگاه صدر المتألهین

.....	۷۸۱
.....	۸۱۱
.....	۴۱۲
.....	۸۱۲
.....	۸۱۲
.....	۲-۵
.....	۲-۲
.....	۲-۱
.....	۲-۱
.....	۲-۱
.....	۲-۱

بخش چهارم: اصول و روش تحقیق

.....	۱۹۴
.....	۱۹۴
.....	۱۹۴
.....	۱۹۴
.....	۱۸۷
.....	۱۸۴
.....	۱۸۱
.....	۱۹۱
.....	۱۹۱
.....	۱۸۷
.....	۱۸۴
.....	۱۸۴

۲۳۰	در جست و جوی موضوع برای حرکت جوهری
۲۳۳	ج) عرض بودن حرکت
۲۳۵	نفی حرکات از نفس
۲۳۷	نتیجه سخن
۲۴۰	نمونه‌هایی دیگر
۲۴۲	تأثیر شیخ اشراق بر خواجه نصیرالدین طوسی
۲۴۵	۱. اعتباری بودن جوهریت
۲۴۷	۲. نفی هیولا
۲۴۹	۳. نفی صور علمیه مرتسمه از واجب الوجود
۲۵۳	۱. اتحاد فاعل و قابل
۲۵۴	۲. اتصاف
۲۵۷	۳. تام و تمام نبودن ذات واجب، در علیت
۲۵۹	۴. محل بودن ذات متعالی واجب
۲۶۳	۵. عدم مابین معلول اول از ذات واجب
۲۶۶	نواندیشی خواجه
۲۷۰	علم واجب الوجود از دیدگاه صدرالمتألهین
۲۷۳	۱. تبیین نظریه مشائی
۲۷۴	علم حصولی فعلی و انفعالی
۲۷۴	علم حصولی فعلی تام و ناقص
۲۷۵	تقسیم علم حصولی فعلی تام
۲۷۶	علم خداوند به جزئیات
۲۷۹	۲. تبیین نظریه اشراق
۲۸۲	الف) اتحاد فاعل و قابل
۲۸۲	ب) اشکال به لحاظ صفات
۲۸۲	ج) محل بودن ذات

- ۲۸۲ (د) عدم انفصال معلول اول از ذات باری
- ۲۸۳ (ه) امتناع تأثیر بلاواسطه
- ۲۸۳ نقد صدر را
- ۲۸۳ پاسخ اشکال اول
- ۲۸۴ پاسخ اشکال دوم
- ۲۸۵ پاسخ اشکال سوم
- ۲۸۶ پاسخ اشکال چهارم و پنجم
- ۲۸۷ ۳. تبیین نظریه صدرایی
- ۲۸۷ الف) علم مع الایجاد
- ۲۹۴ ب) علم پیش از ایجاد
- ۲۹۸ مواد ثلاث از امور واقعی است یا اعتباری؟
- ۲۹۸ نظر صدر المتألهین
- ۳۰۲ سه نظریه درباره مواد ثلاث:
- ۳۰۲ ۱. قول منسوب به مشائیان مبنی بر وجود استقلالی مواد ثلاث
- ۳۰۶ نقد مسئله اعتباریت امتناع
- ۳۰۸ ۲. قول منسوب به اشراقیان مبنی بر نفی تحقق خارجی از مواد ثلاث به طور مطلق
- ۳۱۰ ۳. قول حق
- ۳۱۵ مرگ طبیعی و اخترامی از دیدگاه صدر المتألهین و دیگران
- ۳۱۵ چکیده
- ۳۱۵ طرح مسئله
- ۳۱۷ دیدگاه پیشینیان
- ۳۱۹ نقدهای صدر المتألهین
- ۳۲۲ نظر صدر المتألهین
- ۳۲۵ رابطه نفس یا طبیعت
- ۳۲۷ پاسخ به یک شبهه

بخش پنجم: نقد و بررسی پلورالیزم

۳۳۵	پرسش‌گری در حوزه پلورالیزم
۳۳۵	۱. پرسش ممدوح و پرسش مذموم
۳۳۸	تعامل و تعارض ادیان
۳۴۱	چه کسانی معذورند و با چه کسانی دعوا داریم؟
۳۴۳	۳. تعامل و تعارض مذاهب
۳۴۷	وحدت و کثرت حق
۳۵۰	راه‌های دیگر
۳۵۱	۱. وحدت و کثرت وجود
۳۵۶	۲. قاعده الواحد
۳۵۸	۳. وحدت و کثرت عالم
۳۶۱	حقیقت کجاست؟
۳۶۲	الف) راه عقل
۳۶۳	ب) راه دل
۳۶۸	ج) راه وحی و نبوت
۳۷۴	حق و مصلحت
۳۷۶	علی <small>علیه السلام</small> و اهمیت حقوق
۳۷۷	تعارض و تطابق حق و مصلحت
۳۸۴	نمونه‌هایی از تعارض حق و مصلحت
۳۸۷	خلأ اطلاق و خلل نسبیّت
۳۸۹	۱. قرآن
۳۹۳	۲. سنت
۳۹۴	پلورالیزم دینی